

Land- en Tuinbouworganisatie Nederland
Adres : Bezuidenhoutseweg 105-113
2594 AC Den Haag
Telefoon : +31(0)70-3382700
E-mail : secretariaat@lto.nl
KvK : 40413400
Rekening : NL32 RABO 0357606760

Aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken

Datum : 21 december 2018
Onderwerp : Invoeringsbesluit Omgevingswet
Informatie : Gerbrand van 't Klooster | gvtklooster@lto.nl | 06-10 42 39 51

Geachte heer, mevrouw,

Graag informeren wij u via de bijlagen horend bij deze brief over de reactie van LTO Nederland op enkele besluiten van de Omgevingswet.

Het betreft:

- Wijziging Besluit Activiteiten leefomgeving
- Wijzigingen Besluit kwaliteit leefomgeving
- Wijzigingen Omgevingsbesluit

De invoering van de omgevingswet is een zeer omvangrijke operatie, en van groot belang voor bedrijven in de agrarische sector. LTO Nederland is daarom graag betrokken bij aanpassingen die worden doorgevoerd voor zover het de agrarische sector raakt. Volledigheidshalve merk ik op dat LTO Glaskracht nog aanvullend een reactie zal geven op de onderwerpen die in het bijzonder betrekking hebben op de glastuinbouw.

Met vriendelijke groet,
LTO Nederland

Trienke Elshof-Witteveen
Portefeuillehouder Ondernemen in een Gezonde Omgeving

Wijziging Besluit Activiteiten Leefomgeving

Informatie: Gerbrand van 't Klooster | gvtklooster@lto.nl | 06-10 42 39 51

Reactie LTO Nederland

Inleiding

In deze notitie vindt u de reactie van LTO Nederland op de wijziging van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL).

Artikelgewijze opmerkingen

Artikel	Reactie
3.40b en 3.40c	In artikelen 3.40b en c wordt het in of op de bodem brengen van bedrijfsafvalstoffen vergunningplichtig. In de glastuinbouw en de overige agrarische sector worden steeds meer waterstromen extern hergebruikt, dus van het ene bedrijf naar het andere bedrijf. Binnen de huidige omschrijving zijn die activiteiten vergunningplichtig wat nuttig hergebruik ontmoedigt. We verzoeken u nuttig hergebruik van waterstromen op een ander bedrijf voor de teelt van gewassen in artikel 3.40 c uit te zonderen van de vergunningplicht.
3.206	In artikel 3.206 (algemene regels glastuinbouwbedrijf) is bij deze wijziging geen verwijzing opgenomen naar paragrafen 4.94 en 4.98 voor de opslag van stoffen en in die paragrafen ontbreken ook de uitzonderingsclausules en eigen voorschriften voor de glastuinbouw, zoals deze in de huidige Activiteitenregeling zijn opgenomen in artikelen 4.10b en 4.19a en b. Wij verzoeken u de Activiteitenregeling-artikelen 4.10b en 4.19a en b beleidsneutraal over te nemen in het Bal, zodat voor de sector duidelijk is welke voorschriften gelden voor de opslag van o.a. vloeibare kunstmeststoffen. Deze aanpassing voor de glastuinbouw zou mogelijk ook doorgevoerd kunnen / moeten worden in de paragrafen 3.2.8 en 3.2.9. In artikel 3.206 staat onder een verwijzing naar paragraaf 4.77, waarbij in de titel achter spoelwater "van filters" moet worden toegevoegd.
4.431	LTO Nederland vindt dat een noodstroomaggregaat die alleen wordt gebruikt als het net uitvalt, niet onder de keuring zou moeten vallen.
§ 4.83	Vaste mest wordt in sommige gevallen tijdelijk opgeslagen op landbouwpercelen. In het huidige Activiteitenbesluit is dit ook mogelijk gemaakt, onder de voorwaarden dat als de vaste mest langer dan 2 weken blijft liggen deze wordt afgedekt en een afstand van 5 meter tot het oppervlaktewater wordt aangehouden. In het BAL staat in artikel 4.827 dat het opslaan van vaste mest 4 weken van tevoren moet worden gemeld. LTO Nederland vindt dit onnodig en bureaucratisch en stelt voor om de regels van het huidige Activiteitenbesluit aan te houden. Daarnaast staat in artikel 4.836 dat bij het opslaan van vaste mest een absorberende laag aanwezig moet zijn. Dit voorschrift is onnodig, omdat vaste mest zelf al absorberend is. Een absorberende laag is alleen zinnig bij natte agrarische producten. LTO Nederland verzoekt het voorschrift van een absorberende laag in relatie tot de tijdelijke opslag van vaste mest te schrappen.
§ 4.90	In de akkerbouw wordt ondermeer voor loofdoding in aardappelpercelen een "brander", gebruikt waarbij voor op de trekker een gastank van ongeveer 700 liter propaan is gemonteerd. Deze tanks staan bij sommige bedrijven het hele jaar en bij andere alleen gedurende de zomer op het bedrijf en worden meerdere keren op het bedrijf gevuld vanuit een tankauto. LTO Nederland is van mening deze bepaling de huidige praktijk niet in de weg mag staan. De tekst behoeft nadere duiding.
4.723c	LTO Nederland verzoekt een nadere toelichting de artikelen 4.723c lid 1, 4.723d lid 1 en 4.723e lid 1. Beoogd wordt het beschermen van de gezondheid maar hoe ver

	<p>reikt deze bepaling?</p> <p>In het kader van het Hoofdlijnenakkoord Open Teelten is afgesproken dat de brede verplichte drukregistratievoorziening per 1-1-2019 komt te vervallen. 2019 wordt een overgangsjaar, daarna geldt de verplichting alleen voor bepaalde spuit – spuitdop combinaties. LTO Nederland verzoekt deze afspraak in het BAL te verwerken.</p> <p>LTO Nederland wijst voorts op de huidige bepaling artikel 3.83 lid 3 in het Activiteitenbesluit milieubeheer die geldt voor de fruitteelt. Deze is naar de mening van LTO Nederland ten onrechte niet in het BAL opgenomen.</p> <p>In het meetprotocol voor het vaststellen van de spuitdriftreductie staat voorgescreven dat de metingen in fruit uitgevoerd worden in de volbladsituatie. De zinsnede dat de luchtondersteuning in lage stand moet staan als wordt gemeten in de periode januari- april is dan ook overbodig en kan uit de omschrijving.</p> <p>In tabel 4.723da staat een teeltvrije zone voor zij en opwaarts te spuiten boomkwekerij-gewassen. In deze tabel staat hoge laanbomen. LTO Nederland vraagt nadere uitleg. Zijn hoge laanbomen gelijk aan zij en opwaarts te spuiten boomkwekerijgewassen? Als dat het geval is zou dezelfde omschrijving moeten worden gebruikt. Als dat niet zo wordt bedoeld is het de vraag waar de gewassen onder vallen die niet vallen onder hoge laanbomen en evenmin onder boomkwekerijgewassen.</p>
4.723d	<p>In het Activiteitenbesluit staat voor handmatig aangedreven spuiten een teeltvrije zone van 50 cm vermeld (art. 3.80 lid 1c). Deze is in de nieuwe tekst komen te vervallen; onduidelijk is waat daarvan de reden is. LTO Nederland verzoekt de betreffende bepaling in het Aktiviteitenbesluit op te nemen in het BAL.</p>
4.723e	<p>Lid 2 b en lid 3 is aan elkaar gelijk. Een van de twee bepalingen kan worden geschrapt..</p>
4.723i	<p>Dit artikel staat los van andere artikelen, waardoor dit nu een algemene verplichting is voor alle gewassen die geteeld worden op percelen grenzend aan oppervlaktewater. LTO Nederland verzoekt de bepaling aan te sluiten op tabel 4.723db.</p>
4.723j	<p>In lid 3 b staat opgenomen dat een techniek gebruikt moet worden die een driftreductie bereikt van ten minste 50%. Om inzicht te hebben in welke technieken de drift ten minste met 50% verminderen is het nodig dat de 50% categorie opgenomen wordt in de DRT lijst.</p> <p>Het weergeven van o.a. de minimale hoogte van een vanggewas, zorgt ervoor dat vanggewassen die nog niet voldoende hoog zijn niet bemest kunnen worden, terwijl deze nog onvolgroeiede vanggewassen voedingsstoffen nodig hebben om voldoende hoogte en dichtheid te krijgen.LTO Nederland stelt voor om de omschrijving van een vanggewas te verwijderen.</p>
4.879 en 4.880	<p>In artikel 4.879 bepaalt het BAL een maximaal volume voor het opslaan en composteren van groenafval. Artikel 4.880 lid 3 sub a beschrijft de melding over het volume van de opslag of het composteren. LTO Nederland ziet geen aanleiding voor het opnemen van dit lid in artikel 4.880 aangezien artikel 4.879 een maximaal volume bepaalt. Anders wordt het wanneer artikel 4.879 lid 1 geen maximaal volume bevat. LTO Nederland pleit ervoor om geen maximaal volume voor het opslaan en composteren van groenafval op te nemen.</p> <p>Bedrijven hebben vaak een composteringshoop groter dan 600 m3. Het doel van de regelgeving is het beschermen van de bodem en waterlichamen. LTO Nederland onderschrijft deze doelstelling. Het composteren van eigen organisch afval past in de verduurzaming van diverse teelten in de akkerbouw en tuinbouw en toepassing van de kringlooplandbouw, met het hergebruik van organisch materiaal op eigen bedrijf. LTO Nederland pleit ervoor dat binnen de doelstellingen het aanleggen van composthoven wordt gestimuleerd. Hierin past het schrappen van het maximale volume van 600 m3 in artikel 4.879, het maximum onder 3a in artikel 4.880 en het vervallen van de vergunningplicht voor composteringshoven van meer dan 600 m3.</p>

4.791c	In artikel 4.791c kan lid 2 komen te vervallen. Dit is nog een oud lid uit de periodetijd dat er alleen boven een bepaald natriumgehalte geloosd mocht worden. De emissienormen in combinatie met lid 3 zorgen er voor dat er, waar nodig, een recirculatiesysteem is/wordt aangelegd.
4.791d	In artikel 4.791d lid 1 en 2 wordt spoelwater genoemd, maar dit moet spoelwater van filters van een waterdoseringsinstallatie zijn. Spoelwater is te algemeen en daar kunnen meerdere waterstromen mee bedoeld worden. Daarnaast kan LTO noemen dat door de ambtelijke werkgroep voor het Hoofdlijnenakkoord Waterzuivering Glastuinbouw wordt gewerkt aan een notitie voor een nadere duiding van de zuiveringsplicht voor filterspoelwater.
4.791e	In tabel 4.791e verzoekt LTO de emissiegrenswaarde van "Phalaenopsis, overige potorchidee" in de kolom vanaf 1 januari 2021 aan te passen van 100 naar 125 kg stikstof per ha teeltoppervlak per kalenderjaar; e.e.a. overeenkomstig de afspraken die zijn gemaakt in het Platform Duurzame Glastuinbouw.
4.791g	Artikel 4.791g is een aanvullend voorschrift t.o.v. het Activiteitenbesluit. We verzoeken u dit artikel te laten vervallen.
4.77	In de titel van paragraaf 4.77 ontbreekt na spoelwater de toevoeging "van filters".
4.791k	In artikel 4.791k lid 1 en 2 wordt spoelwater genoemd, maar dit moet spoelwater van filters van een waterdoseringsinstallatie zijn. Spoelwater is te algemeen en daar kunnen meerdere waterstromen mee bedoeld worden. Daarnaast kan ik alvast melden dat door de ambtelijke werkgroep voor het Hoofdlijnenakkoord Waterzuivering Glastuinbouw wordt gewerkt aan een notitie voor een nadere duiding van de zuiveringsplicht voor filterspoelwater.
4.791l	In artikel 4.791l lid 2 wordt een recirculatiesysteem voor drainagewater verplicht. Deze verplichting is te algemeen, want in een aanzienlijk deel van de bedrijfssituaties heeft een dergelijk systeem geen nut. De grondwaterstand is dan te laag om drainagewater op te kunnen vangen. We verzoeken u dit lid aan te passen naar "als drainagewater wordt opgevangen, dan wordt (in het kader van de zorgplicht) het drainagewater zoveel mogelijk hergebruikt".
4.791a	LTO verzoekt in tabel 4.791a de gebruiksnorm totaal stikstof van "Lisianthus belicht en onbelicht" te wijzigen van 2500 naar 3250 kg/ha teeltoppervlakte per kalenderjaar; e.e.a. overeenkomstig de afspraken gemaakt in het Platform Duurzame Glastuinbouw.
4.791p	Artikel 4.791p is een aanvullend voorschrift t.o.v. het Activiteitenbesluit. We verzoeken u dit artikel te laten vervallen.
4.791t	In artikel 4.791t staat vermeld dat condenswater van de kas niet geloosd mag worden. Deze omschrijving levert in de praktijk veel discussie op. We verzoeken u om de omschrijving aan te passen naar "wordt hergebruikt als gietwater".
4.791u	Artikel 4.791u is een aanvullend voorschrift t.o.v. het Activiteitenbesluit. We verzoeken u dit artikel te laten vervallen.
4.801 en 4.802	In artikel 4.802 wordt artikel 4.801 niet van toepassing verklaard op ontheffingen die op 31-12-2012 zijn verleend, maar in het Invoeringsbesluit wordt verzuimd dit artikel aan te passen naar de ontheffingen die daarna zijn verleend en momenteel nog steeds worden verleend met een looptijd tot en met 30 juni 2022. We verzoeken u deze omissie te herstellen.
4.854	Artikel 4.854 is een aanvullend voorschrift t.o.v. het Activiteitenbesluit. We verzoeken u dit artikel te laten vervallen.

Wijzigingen Besluit kwaliteit leefomgeving

Informatie: Gerbrand van 't Klooster | gvtklooster@lto.nl | 06-10 42 39 51

Inleiding

In deze notitie vindt u de reactie van LTO Nederland op de wijzigingen van het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL).

Artikelgewijze opmerkingen

Artikel	Reactie
<i>Standaard Dagwaarden Agrarisch gebied</i>	De standaard dagwaarden zijn tussen 7.00 uur en 19.00 uur 's avonds. Afwijken van deze dag/nacht tijden is niet mogelijk. Deze normen sluiten niet aan op de praktijk waarbij op veel agrarische bedrijven de werkzaamheden eerder aanvangen. LTO Nederland vindt dat in het buitengebied in plaats van 7.00 uur 6.00 uur aangehouden moet worden. Gemeenten krijgen de mogelijkheid om voor agrarische gebieden en industriegebieden lagere normen te stellen. LTO Nederland vindt dat de lagere normen als standaard genomen zouden moeten worden met de mogelijkheid dat de gemeente kan besluiten hiervan gemotiveerd af te wijken.
5.51	LTO Nederland stelt vast dat ten aanzien van de aandachtsgebieden fijnstof geldt dat in de meeste gemeenten die op de lijst staan er geen overschrijdingen van fijnstof meer voorkomen. De lijst behoeft geregeld te worden geactualiseerd. Het is aan te bevelen de lijst niet in het BKL op te nemen, doch alleen in het Programma NSL.
§ 5.1.4.6	De paragraaf over geur en veehouderij is beschreven van de (on)mogelijkheden vanuit de veehouderij. De geurcontouren van veehouderijbedrijven hebben ook effect op het realiseren van nieuwe geurgevoelige objecten in de buurt van veehouderijbedrijven. LTO Nederland vindt de beschrijving hiervan niet duidelijk is en verzoekt expliciet te verhelderen dat beperkingen die gelden voor de veehouder ook gelden voor nieuw te realiseren geurgevoelige objecten.
5.91	In artikel 5.91 zijn geurgevoelige objecten geformuleerd. Steeds meer veehouderijbedrijven hebben een nevenfunctie op het gebied van zorg, kinderopvang, educatie en recreatie. Regelmatig worden daar aparte gebouwen voor gebruikt. In de praktijk is er discussie of deze nieuwe activiteit geurgevoelig is voor de dieren die in de inrichting aanwezig zijn. Aanleiding is de uitspraak 201602991/A1 van de Raad van State. Nu het begrip inrichting verlaten wordt en de regelgeving gebaseerd is op activiteiten, is het risico op discussie groter. LTO Nederland stelt voor explicieter op te nemen dat indien nevenactiviteiten onderdeel zijn van een veehouderijbedrijf, deze gebouwen niet geurgevoelig zijn voor de dieren die op het bedrijf gehuisvest, cq. aanwezig zijn.
5.109	LTO Nederland mist de tabel met de minimumwaarden die in het omgevingsplan opgenomen kunnen worden. Die is er in de huidige wetgeving wel en wordt overigens nu al toegepast voor een ander doel dan waarvoor deze zijn bepaald. Er zijn immers gemeenten die in een norm van 0,1 hanteren op kernen. Die norm kan niet worden gemotiveerd vanuit de bescherming tegen geurhinder, maar is eerder ingegeven door de wens bedrijven op slot te zetten en daarmee de gewenste ontwikkeling naar sanering van bedrijven. LTO Nederland vindt dat bij herziening van de geurwetgeving, de bandbreedte, beperkter moet zijn.

Wijzigingen Omgevingsbesluit

Informatie: Gerbrand van 't Klooster | gytklooster@lto.nl | 06-10 42 39 51

Inleiding

In deze notitie vindt u de reactie van LTO Nederland op de wijzigingen van het Omgevingsbesluit.

Artikel	Reactie
8.4	In artikel 8.4 is er een limitatieve lijst gekomen voor vrijstellingen voor heffing grondwaterontrekkingen. Beregingen zit daar niet bij. Provincies kunnen nu beregingen vrijstellen van een heffing. LTO Nederland vindt het belangrijk dat dit zo blijft.